

իր անունը փոխադրուած էր նաեւ հարաւային կողմ՝ Աղձնեաց մէջ՝ իբր Նոր Շիրակ (Սերէոս, 9) կամ Նոր Շիրական (Բուդ.):

Սակայն Նորշիրական ուղիղ ընթերցուածը չէ, քան յետսամուտ ըլլալով, ինչպէս յաճախ դէպ է շեւ ժ գրերէն առաջ (պարշարել, տարժանելի եւն): Նոյն իսկ Բուդանդ ունի Նորշիրական (մէկ բառով, ոչ երկու՝ Նոր Շիրական) ուղիղ ընթերցուածը: Նորշիրական պէտք չէ բաժնել երկու անդամներու Նոր շիրակ-ան, այլ Նորշիր-ական, ինչպէս Վասպուր-ական, երկուքն ալ ըլլալով Սասանեան-Պարսիկ անուններ, Սասանեաց ժամանակին մուտ գտած: Իսկ Նորշիր Սասանեան-Պարսիկ անուն մը ըլլալու է եւ համեմատուելու է Արտա-շիրի հետ: Եթէ ներքին ըլլայ ինձ այս համեմատութիւնը, այն ատեն պէտք է ընդունուի Թարգմանութիւնս Արտաշիր = Arta-khshatr (արդար, կատարեալ Թագաւորութիւն՝ աշխարհ) եւ Նորշիր = Նորխշատր (նոր աշխարհ): Արդէն Հայաստանի այս հարաւային ծայրագաւառը բնակչութիւն ալ հեռի էր զուտ հայկական ըլլալէ եւ այդ կողմերը յաճախ կը հանդիպինք աւաններու Սասանեան-Պարսիկ անուններու, ինչպէս Վեհ-Արտաշիր եւայլն:

Յամենայն դէպս՝ Գեր. յօդուածագիրն ենթադրած գաւառի անուան փոխադրութիւնը բուն Շիրակէն այդքան հեռի հարաւային ծայրագաւառի մը վրայ՝ պէտք ունի պատմական վկայութեան մը՝ Շիրակէն ի Նորշիրական Հայ բնակչութեան մէկ մասին տեղափոխութեան, զի սովորաբար այդ կերպով է որ երկրի, քաղաքի անուններ փոխադրուած են ուրիշ տեղեր, օրինակ Նոր Նախիջեւան, Նոր Եօրք (Նիւ Եօրք), Նոր Ամստերդամ եւայլն: Իսկ թէ Նորշիրական՝ բուն Շիրակի հաւասար բերրի ըլլալուն համար, տեղացիք (ոչ զուտ Հայ) լսած ըլլալով Շիրակի համբաւը ինքնին այդ հիւսիսային գաւառի անունով կնքեցին իրենց գաւառը, այդ ալ կարօտ է հաւաստիքի: Եւ եթէ այդպիսի վկայութիւն մըն ալ յայտ բերուի, կը մնայ սա առեղծուածը թէ ինչու Հայեր չտային գաւառին Նոր Շիրակ, հայացի ձեւը, եւ պարսկացիներն Նորշիրական ան Վերջաւորութիւնը տալով անոր վայրապար:

ՓԱՌՆԱԿ

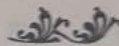
ԱՅԼԵԻԱՅԼԵ

ՇՆՈՐՀԱԿԱՆԹԻՒՆ

Մեր անկեղծ շնորհակալութիւնը կը յայտնենք այստեղ նրապարակաւ Գեր. Սրբ. Բարգէն եպ. Կիւրէսեանի, որ աւստրիական դրամին անկումով «Հանդէս»ի հիմնադրամին ոչնչացումը լսելով, անձնանուիրաբար կրկին ձեռնարկեց Նոր հիմնադրամի մը հաւաքման: Իր շնորհիւ արդէն «Հանդէս Ամսօրեայ»-ն ստացած է 435 դոլար եւ հաւաստիք թէ՛ դեռ կը շարունակուի հանգանակութիւնը:

Մեր խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնենք նաեւ այն ազգայիններու, որոնք բանասէր Սրբազանին յանձնեցին իրենց լուման ի նպաստ Ոստմնաթերթիս:

Խմբագրութիւն «Հանդէս»-ի:

ՅՈՒՑԱԿ ԺԵՄԵՆԵԿԵՐԵԿԵՆ

ՀԱՅԵՐԷՆ ԼՐԱԳԻՐՆԵՐՈՒ

(Շարունակութիւն):

- 1906 «Զուռնա», Թիֆլիս, խմբ. Ա. Մարկեան, [334]
 — 1912 «Ընկեր», Թիֆլիս, խմբ. Սեդրակ Թառայեանց, [335]
 «Թերթիկ», Աղեքսանդրիա, խմբ. Ե. Օտեան, [336]
 «Թուրքիկ», Բագու, [337]
 — 1907 «Ժամանակ», Թիֆլիս, խմբ. Ս. Մանասեան, [338]
 «Խարաբա», Թիֆլիս, խմբ. Վ. Գեւորգեան, [339]
 — 1914 «Խաթաբա», Թիֆլիս, խմբ. Երիցեան, [340]
 «Կայծ», Թիֆլիս, խմբ. Ա. Երզնկեան, [341]
 «Հրաբլ», Ս. Դ. Հ. Կ., [342]
 «Կեանք», Թիֆլիս, խմբ. Բ. Իշխանեան, [342]
 «Կոչ-Գէղէթ», Բագու, խմբ. Տ. Յարութեանց, [343]

- 1906 "Կրակ", Աղեքսանդրի, խմբ. Երուանդ Օտեան եւ Բարսեղ Շահպատկ։ [344]
 " — 1907 "Հայերէն", Թիֆլիս, խմբ. Բ. Ճէպէյեան։ [345]
 " — 1907 "Հօպ-Հօպ", Թիֆլիս, խմբ. Բ. Ճէպէյ, Վ. Պետրոսեան։ [346]
 " — 1907 "Հասանք", Թիֆլիս, խմբ. Խ. Սամուէլեան։ [347]
 " — 1910 "Հովիւ", Թիֆլիս, խմբ. Եղնիկ Ա. Բ. Երզնկեան։ [348]
 " — 1907 "Չայն", Թիֆլիս, խմբ. Տ. Իսախանեան։ [349]
 " "Չայն", Բագրատ։ [350]
 " "Յառաջ", Թիֆլիս, խմբ. Ա. Սահակեան։ [351]
 " "Յոյս", Թիֆլիս, խմբ. Բաղրատ Այվազեան։ [352]
 " "Նոր Ժամանակներ", Գա հիւրէ, խմբ. Վահան Թէքէեան։ [353]
 " "Նոր Խօսք", Թիֆլիս, խմբ. Ա. Խամաբեան։ [354]
 " — 1907 "Նոր Կեանք", Նախիջեւան (Գոնի վրայ), խմբ. Գր. Անափեան, Յ. Խարազեօղեան։ [355]
 " "Նոր Հանդէս", Պարիս, խմբ. Ս. Մինասեան։ [356]
 " "Պիծակ", Գա հիւրէ, խմբ. Սիսակ Մուրատեան։ [357]
 " — 1907 "Ռահպիրայ", Շուշու-Ֆիլիպպէ, հրատր. Պալի. Հ. Ուսուցչ. Միութեան։ [358]
 " — 1907 "Սափրիչ", Ս. Պետրոսով։ [359]
 1907—1908 "Ազատ Խօսք", Վան։ [360]
 " — 1921 "Ազգ", Պոստոն, հրատր. Ազգ. Ռմկ. Կ, խմբ. Ս. Պարթեւեան եւն։ [361]
 " — 1913 "Անուրեան", Աղեքսանդրապօլ, խմբ. Կ. Ափրիկեան։ [362]
 " "Անկախ Մամուլ", Թիֆլիս։ [363]
 " "Աննամուս", Թիֆլիս։ [364]
 " "Ազադայ", Թիֆլիս, խմբ. Աբգար Տէր Աբրահամեան։ [365]
 " "Ասուպ", Վան։ [366]
 " — 1908 "Արշալոյս" Ի զմիտ, խմբ. Բարսեղ Քէշիշեան։ [367]
 " "Արօր", Թիֆլիս, խմբ. Լ. Միլիք Օհանջանեան։ [368]
 " "Գեղափոխիկ", Թիֆլիս։ [369]
 " — 1911 "Ժայռ", Աղեքսանդրապօլ, խմբ. Յով. Բուդաղեանց, Արշալոյս Աւագեանց։ [370]
 " "Ժայռ", Թիֆլիս, խմբ. Սամսոն Ղալաշեան։ [371]
 " "Խարիսխ", Թիֆլիս, խմբ. Արշակ Մեհհրաբեան։ [372]
 " "Կայծ", Վան։ [373]
 " "Կարկուտ", Վան։ [374]
 " "Կովկասի Առաւօտ", Թիֆլիս, խմբ. Տ. Նազադեան։ [375]
 " — 1908 "Հայ Բարիկ", Պարիս, խմբ. Յ. Ասատուրեան։ [376]

- 1907—1908 "Հայեացք", Վան։ [377]
 " — 1909 "Մեր Չայն", Նոր Նախիջեւան, խմբ. Յովհ. Մախապեան։ [378]
 " "Մոծակ", Թիֆլիս, խմբ. Յ. Խաչատր։ [379]
 " — 1909 եւ 1912 "Յուշարար", Թիֆլիս, խմբ. Մարիամ Մեհրաբեան, Ա. Վրոյր, Գ. Իփէկեան։ [380]
 " "Նոր Աւելք", Թիֆլիս, խմբ. Զ. Մեհրաբեան։ [381]
 " "Նոր Աշխատանք", Թիֆլիս։ [382]
 " "Շաւիղ", Թիֆլիս, խմբ. Ս. Յովհաննիսեան։ [383]
 " "Պայքար", Թիֆլիս, խմբ. Ֆլորա Վարդանեան։ [384]
 " "Վտակ", Թիֆլիս։ [385]
 " — 1908 "Վտակ", Թիֆլիս, խմբ. Մ. Խաչատրեան։ [386]
 " "Վտակ", Վան։ [387]
 " Տիգրիս", Հասախ։ [388]
 " "Փայլակ", Թիֆլիս, խմբ. Մամիկոն Գէորգեան։ [389]
 " "Փնջիկ", Թիֆլիս, խմբ. Գ. Երիցեան։ [390]
 1908 "Աղատութիւն-լոյս", Կարիւն։ [391]
 " "Ազգակ", Կ. Պոլիս, խմբ. Կեղամ Բարսեղեան, Տկ. Զ. Եսայեան, Վ. Թաթում։ [392]
 " "Անիւ", Բագրատ, խմբ. Գր. Բաղ. Աղաջանեանց։ [393]
 " "Առեւտուր", Կ. Պոլիս, խմբ. Ս. Չեօմէքճեան, Ս. Գալիաքճեան։ [394]
 " "Առուպ", Կ. Պոլիս։ [395]
 " "Ապարեղ", Ֆրէզնօ, հրատր. Հ. Յ. Գ.։ [396]
 " "Արեւ", Աղեքսանդրի, խմբ. Երուանդ Օտեան։ [397]
 " "Արծիւ կամ "Արծուիկ", Վարագ։ [398]
 " "Արծուիկ", Վան։ [399]
 " "Արձագանդ", Ի զմիտ, Արտոն. Հրանտ Մամուրեան, խմբ. -տն. Վահան Թօշիկեան։ [400]
 " — 1918 "Աւել", Գա հիւրէ-Կ. Պոլիս, խմբ. Վ. Քիւչիքեան։ [401]
 " — 1909 "Գեղարուեստ", Թիֆլիս, խմբ. Գարեգին Լեւոնեան։ [402]
 " — 1909 "Գործ", Թիֆլիս, խմբ. Ա. Գօշոյեան։ [403]
 " "Գործ", Թիֆլիս, խմբ. Ստամբուլեան։ [404]
 " — 1910 "Գրականութիւն եւ Կեանք", Թիֆլիս, խմբ. Գրիգոր Բախապեան։ [405]
 " "Գարբին", Ռուշտուկ։ [406]
 " "Երկրի Չայն", Կ. Պոլիս։ [407]
 " "Զանգ", Բագրատ, խմբ. Կ. Խաթաբեան։ [408]
 " "Զանգակ", Թիֆլիս, խմբ. Գէորգ Առաքելեան։ [409]

(Շարունակելի։)

Հ. Ռ. Բ.

